

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610- 219
Konu : Soru Önergesi

7/73914 GK 40
7/74026 GK 43
7/74028 GK 43
7/74142 GK 44
7/74152 GK 44
14/12/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 10.11.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1110412 sayılı yazınız.
b) 16.11.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1112145 sayılı yazınız.
c) 16.11.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1113501 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Özcan PURÇU'nun 7/73914, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL'ın 7/74026, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/74028, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Muş Milletvekili Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT'in 7/74142, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/74152 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (6 Sayfa)

7/74142
GK 44

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

MUŞ MİLLETVEKİLİ GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT'İN 7/74142 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mesleki eğitim merkezi programı zorunlu ortaöğretim kapsamında, ortaokul mezuniyeti şartıyla kayıt alan işyeri tabanlı bir meslekî eğitim programıdır. Dört yıllık eğitim süresi boyunca öğrenciler meslek alanlarında bir işletme ile yapılan sözleşme doğrultusunda haftada dört gün işletmelerde beceri eğitimi, haftada bir gün ise okulda genel bilgi dersleri ile mesleklerine ilişkin teorik eğitim almaktadırlar. Öğrenciler bu programda beceri sınavlarını başarmaları durumunda 11. sınıf sonunda kalfalık, 12. sınıf sonunda ustalık yeterliliğini kazanmaktadırlar. Mesleki eğitim merkezi programında öğrenciler öğrenim süreleri içinde veya sonrasında fark derslerini tamamlayarak ustalık belgesi yanında ortaöğretim diploması olarak yükseköğretime devam edebilmektedirler. Ayrıca daha önce mesleki eğitim almamış olan en az ortaöğretim mezunu kişilerin de mesleki eğitim almasını, eğitim sonunda ustalık belgesi alarak istihdamda sürekliliğin sağlanmasını temin etmek amacıyla mesleki eğitim merkezi programlarında daha kısa süreli ustalık telafi programları uygulanmaktadır.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde yapılan düzenleme ile "*Mesleki Eğitim Merkezi Ustalık Telafi Programı*" başlatılmıştır. Söz konusu programla daha önce liseden veya üniversiteden mezun olmuş olanlara 27 haftalık işletmede beceri eğitimiyle farklı alan/dallarda ustalık belgesi elde etme fırsatı sunulmuştur. Bu programlar aracılığı ile tüm dünyada problem alanı olarak belirlenen "*Ne Eğitimde Ne İstihdamda (NEET)*" oranının ülkemizde azaltılması hedeflenmektedir. Ayrıca belirli bir meslek alanında çalışan belgesi olmayan bireylerin meslek alanında belgelendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu programın yürütülmesi için Bakanlığımızca çeşitli iş birliği protokolleri yapılmıştır.

Bakanlığımıza bağlı mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında yaklaşık bir milyonu mesleki eğitim merkezi öğrencisi olmak üzere toplamda 1,2 milyon öğrenci işletmelerde mesleki eğitim almaktadırlar.

Soru önergesinde 4+4+4 olarak ifade edilen eğitim sistemi ile zorunlu eğitim 12 yıla çıkmıştır. Bu kapsamda ortaöğretim kademesi zorunlu eğitim kademesine alınmış olup ortaöğretim kademesinde okullaşma oranlarında önemli oranda artış sağlanmıştır.

Türkiye’de mesleki ve teknik eğitim 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu uyarınca teorik ve uygulamalı olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Kanuna göre öğrencilerin beceri eğitimlerini işletmelerde yapmaları esastır. Bu doğrultuda mesleki ve teknik ortaöğretimde uygulanan programın özelliğine göre öğrenciler Anadolu teknik programında işletmelerde 40 gün staj yapmakta, Anadolu meslek programında 12’nci sınıfta haftanın 3 günü işletmelerde mesleki eğitim almaktadır. Mesleki eğitim merkezi programında ise öğrenciler dört yıllık öğrenim süreleri boyunca mesleki eğitimlerinin uygulamalı kısmını haftada dört gün işletmelerde yapmakta, haftanın bir günü ise okulda hem genel bilgi derslerini hem de meslek derslerinin teorik eğitimlerini almaktadırlar.

Öğrencilerin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirerek, istihdama hazırlanmaları amacıyla işletmelerde yapılan bu beceri eğitimleri mesleki ve teknik ortaöğretim programlarının ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır. İşletmelerde yapılan beceri eğitimleri ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak işletme, okul ve öğrenci arasında yapılan işletmelerde beceri eğitimi/staj sözleşmesine dayalı olarak yapılmaktadır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İşletmelerde yapılan söz konusu beceri eğitimleri mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak ulusal mevzuata ve uluslararası sözleşmelerde belirtilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Nitekim Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 138 no'lu Asgari Yaş Sözleşmesinin 6'ncı maddesi ile asgari yaşa ilişkin hükümlerin mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olan işlerde uygulanmayacağını ortaya koymaktadır.

Kamu kaynakları kullanılarak herhangi bir özel meslekî ve teknik Anadolu lisesinin açılması desteklenmemiştir.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 12'nci maddesi kapsamında organize sanayi bölgelerinde ve organize sanayi bölgeleri dışında açılan mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrenciler için 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılında Organize Sanayi Bölgeleri İçinde ve Organize Sanayi Bölgeleri Dışında Açılan Özel Meslekî ve Teknik Anadolu Liselerinde Öğrenim Gören/Görececek Öğrenciler İçin Eğitim ve Öğretim Desteği Verilmesine İlişkin Tebliğ'de belirlenen destek tutarları doğrultusunda belirli alanlarda öğrenim gören öğrenci sayısı üzerinden eğitim ve öğretim desteği ödemesi yapılmaktadır.